MIGRÁCIÓS KÖRKÉP

EURÓPA

(1) Az Egyesült Királyság és Csehország is részt vesz a lengyel határ védelmében

Nagy-Britannia ebben a hónapban 140 hadmérnököt küld a NATO-szövetséges Lengyelországba, hogy támogatást nyújtson a Fehéroroszországgal közös határszakaszon, ahol súlyos migrációs fenyegetés éri a lengyel államot. A cseh kormány szerdán szintén úgy döntött, hogy segít szövetségesének. A döntés értelmében 150 katona érkezik Lengyelországba, hogy megakadályozzák a Fehéroroszországból érkező migránsok beáramlását. A válságot a hivatalos európai uniós álláspont szerint Fehéroroszország generálta mesterségesen.

[RFE/RL és Reuters]

(2) Egy nigériai migráns holttestére bukkantak Lengyelországban

Egy nigériai bevándorló holttestére bukkantak a hatóságok egy lengyelországi erdőben, közel a fehérorosz határhoz – közölte szerdán a lengyel rendőrség. A halálesetet egy nappal azt követően jelentették, hogy egy humanitárius csoport egy négyéves iraki kislány nyomába eredt, aki eltévedt egy északi, fagypont alatti hőmérsékletű erdős területen. A *Border Group* és más menekültjogi, illetve emberi jogi csoportok azt közölték, hogy a lányt elválasztották szüleitől, mikor a határőrség visszaszorította őket a fehérorosz-lengyel határon.

[ABC]

(3) Litvánia meghosszabbítja a szükségállapotot a fehérorosz határon

A litván parlament úgy döntött, hogy január 15-ig meghosszabbítja az állami szükségállapotot a fehérorosz határon és az ott kialakított migránstáborokban. A szükségállapot értelmében a litván kormány megengedi a határőröknek, hogy „mentális kényszerítést" és „arányos fizikai erőszakot" alkalmazzanak abban az esetben, ha velük szemben is agresszívan lépnek fel a határsértők. Mindeközben Gitanas Nauseda litván államfő

elmondta, hogy az Európai Bizottság azon javaslata, amely szerint ki lehet terjeszteni a menedékkérelmek feldolgozásának idejét, jó kezdeményezés, ám nem elégséges. A tervvel kapcsolatban Asta Skaisgiryta, az elnök külpolitikai tanácsadója is megszólalt, aki szerint a kezdeményezésnél Vilnius „többet vár" Brüsszeltől.

[Schengen Visainfo és Baltic Times]

(4) Harvardi professzor: a világnak nincs megoldása a migrációra

A migrációkezelésről formált véleményt a *Foreign Policy* hasábjain Stephen M. Walt, a Harvard Egyetem nemzetközi kapcsolatok professzora. Walt meglátása szerint a fehéroroszországi válság tanulsága nem az, hogy a Lukasenka-rendszer milyen kegyetlen tud lenni, hiszen azt „eddig is tudtuk", hanem, hogy hiányzik az államok képessége és hajlandósága a nagy volumenű, migráció által előidézett összetett problémák kezelésére. A professzor megállapítja, hogy a demográfiai nyomás, a folyamatosan fennálló és növekvő gazdasági egyenlőtlenség, a politikai erőszak és az éghajlatváltozás még több embert fog ösztönözni arra, hogy gazdagabb vagy biztonságosabb helyet keressen, a célországoknak pedig emiatt számtalan biztonsági kihívással kell majd szembenézniük. Walt szerint Lukasenka terve kudarcot vallott, ám nem ő lesz az utolsó, aki a tömeges migrációt „fegyverként fogja használni" az elkövetkező időkben.

[Foreign Policy]

(5) Kanadai kutató: a migráció ellenőrzésének kiszervezése erőszakhoz vezet Kelet-Európában

Véleménycikket közölt a *The Conversation* folyóiratban Luna Vives, a Montreali Egyetem földrajzi és migrációs adjunktusa, illetve Ljubov Zsiznomirszka, a Saint Mary's Egyetem politikatudományi docense. A két szerző megállapította, hogy a jelenlegi események bizonyítják, az Európai Unió migrációs politikája csődöt mondott. Véleményük szerint a helyzet mindaddig fenn fog maradni, amíg a kormányok a határok védelmét helyezik előtérbe az emberi jogok védelmével szemben. Vives és Zsiznomirszka megállapítja, hogy a következő tíz évben a migránsok instrumentalizálása alkupozíciót fog biztosítani több nemzetnek, így pl. Líbiának, Törökországnak, Marokkónak és Fehéroroszországnak is. Meglátásuk szerint, ami a lengyelországi és fehéroroszországi erdőkben történik, az „katasztrofális látvány", amely „gúnyt űz az EU jogi és erkölcsi kötelezettségeiből". A két szerző egyetért abban, hogy a helyzet nem migrációs válság, hanem egy több mint három évtizedes felelőtlen határpolitika logikus és várható eredménye.

[The Conversation]

(6) Migrációról egyeztetett Lettország elnöke Magyarországon

Orbán Viktor miniszterelnök szerdán Budapesten tárgyalt Egils Levits lett elnökkel. A két vezető az Európai Unió és a NATO előtt álló kihívásokról, a kétoldalú gazdasági kapcsolatokról és a tudományos együttműködésekről egyeztetett. Orbán kiemelte, hogy Magyarország támogatja Lettország erőfeszítéseit az illegális migráció elleni küzdelemben. Levits Áder János köztársasági elnökhöz is ellátogatott. Áder a közös sajtótájékoztatón elmondta, hogy „drámai" a helyzet a Fehéroroszországgal közös lett, litván és lengyel határszakaszokon. A magyar államfő az uniós határok védelmét szorgalmazta azért, hogy megelőzzék a további provokációt Fehéroroszország részéről.

[Hungary Today és Hungary Today]

(7) „Mérsékelten pozitívvá" vált a lett lakosság véleménye a migrációról

Sok kutató szerint már jóval a Fehéroroszország által előidézett migrációs válság előtt negatívról közepesen vagy mérsékelten pozitívvá változott a lett lakosság általános véleménye a bevándorlókról és a migrációról – mondta Mārtiņš Kaprāns, a Lett Egyetem Filozófiai és Szociológiai Intézetének kutatója december 8-án. Kaprāns tanulmánya bemutatja, hogy hogyan változott a lettek véleménye a migrációról az elmúlt években. A tanulmány egy 2021 júniusi felmérés adatain alapszik. A vizsgálatban 5 803-an vettek részt. A válaszadók 19%-a szerint a bevándorlás gyökeresen át fogja alakítani a lett politikai rendszert, 38% szerint a téma nem jelentős, 43% szerint pedig egyáltalán nem fontos a migráció kérdéskörével foglalkozni.

[BNN]

(8) Az új német kormány engedélyezi a kettős állampolgárságot

Azoknak a külföldieknek, akik a kritériumok teljesítését követően szeretnének német állampolgárok lenni, többé nem kell lemondaniuk korábbi állampolgárságukról. Az új német kormány bejelentette, hogy engedélyezi a kettős állampolgárságot. A balközép Szociáldemokrata Párt, a környezetvédő Zöld Párt és a vállalkozáspárti Szabad Demokrata Párt koalíciója Németország kormányzásával kapcsolatos terveit ismertetve bejelentette, hogy engedélyezni kívánják a kettős állampolgárságot. 2020-ban 28 305 más EU-s tagország állampolgára kapott német állampolgárságot – a legtöbben a románok (5 930 fő).

[Schengen Visainfo]

(9) Felkészül Ukrajna a migrációs nyomásra

Hadgyakorlatoznak az ukrán határőrök a fehérorosz határ mentén. Rivne régióban a Polisszija különleges határvédelmi hadművelet részeként kezdenek gyakorlatba a következő hónapban az ukrán fegyveres erők, hogy kiképezzék magukat egy esetleges migrációs hullám megakadályozására. „*A rendfenntartókat felkészítjük arra, hogy feltartóztassák a Fehéroroszországból Rivne régióba érkező irreguláris migránsok csoportjait*" – áll a belügyminiszter közleményében. Mindeközben az Egyesült Királyság megerősítette, hogy kész segíteni az ukrán belügyminisztériumot az illegális migráció elleni küzdelemben. A belügyminisztérium jelentése szerint Meri Akopian ukrán belügyminiszter-helyettes az Egyesült Királyság és Ukrajna közötti stratégiai párbeszéd részeként a védelemről és a biztonságról is egyeztetett brit kollegáival. „*Tisztában vagyunk az ukrán kormányra és belügyminisztériumra háruló felelősséggel. Munkánk célja az EU külső határainak védelme és biztosítása*" – mondta Akopian.

[Ukrinform és Ukrinform]

(10) Putyin: nincs migráció Oroszországból Európába

„*Nincs migráció Oroszországból Európába*" – jelentette ki Vlagyimir Putyin orosz elnök vasárnap. „*Ami a migrációs áramlatokat illeti, hála Istennek, nem láttunk ilyesmit Oroszország és Európába vonatkozásában. Őszintén szólva, remélem, a jövőben sem lesz ilyen*" – mondta a Vöröskereszt és Vörös Félhold szervezeteinek Nemzetközi Szövetségének elnökével folytatott beszélgetése során. Az orosz elnök a migránsok helyzetének depolitizálására szólította fel Fehéroroszországot és az Európai Unió frontországait. „*Ami a fehérorosz-lengyel határ helyzetét illet, igen instabil állapot jellemzi, de fontos betartani azokat az elveket és szabályokat, amelyekhez a Vöröskereszt és a Vörös Félhold szervezetek Nemzetközi Szövetsége mindig is ragaszkodott*" – emelte ki.

[TASS]

(11) Háromszorosára nőtt az Oroszországba irányuló munkaerő-migráció 2021-ben

Háromszorosára nőtt az Eurázsiai Gazdasági Unió (EAEU) tagállamaiból Oroszországba irányuló munkaerő-vándorlás éves viszonylatban – mondta Altynai Omurbekova, az Eurázsiai Gazdasági Bizottság (EGK) munkaerő-migrációs és társadalombiztosítási osztályának igazgatója pénteken. „*A munkaerő-migráció nagy vonalakban meglehetősen dinamikus folyamatként jellemezhető. A 2020-ban hatályos korlátozó intézkedések ellenére a munkaerő-migráció mértéke, áramlása [az EAEU-államokból Oroszországba] nőtt*" – fogalmazott. „*Háromszor magasabb, mint 2020-ban, illetve kétszer magasabb a 2019-es adatoknál is*" – jegyezte meg Omurbekova.

[TASS]

(12) Vízumlottót vezettek be Németországban a nyugat-balkániaknak

A nyugat-balkáni országokban olyan élénk a kereslet a németországi munkavállalási vízum iránt, hogy már idén decembertől sorsoláson döntik el a jelentkezők között, hogy kiket hívnak be interjúra. Havonta tartanak sorsolást. A rendszert mindaddig fenntartják, amíg több a jelentkező, mint a kiadható vízumok száma. Az első körre december 1-je délelőtt 9 óra és december 17-e déli 12 óra között lehet online jelentkezni. Szerbia, Bosznia-Hercegovina, Észak-Macedónia, Montenegró, Koszovó és Albánia állampolgárai élhetnek e lehetőséggel.

[Schengen Visainfo]

(13) Gülenista török állampolgároknak nyújt menedékjogot Koszovó

Nyolc gülenista török család összesen 14 tagja kapott idén menedékjogot Koszovóban. Fethullah Gülen mozgalmának híveit a törökországi 2016-os puccskísérlet óta üldözik hazájukban. Recep Tayyip Erdoğan török köztársasági elnök ugyanis egykori szövetségesét és annak híveit tette felelőssé a puccskísérlet miatt.

[Radio Slobodna]

(14) Az alkotmánybíróság helybenhagyta a kormány illegális migráció elleni intézkedéseit

Az Alkotmánybíróság az Európai Unió Bíróságának (EUB) a magyar állam területén jogellenesen tartózkodó külföldi állampolgárok jogállására vonatkozó ítéletével kapcsolatosan – az Alaptörvény értelmezése alapján – megállapította, hogy amennyiben az Európai Unióval közös hatáskörgyakorlás érvényesülése hiányos, Magyarország a fenntartott szuverenitás vélelmének megfelelően jogosult a nem kizárólagos uniós hatáskör gyakorlására, amíg az unió intézményei meg nem teszik a közös hatáskörgyakorlás hatékony érvényesítéséhez szükséges intézkedéseket. Az Alkotmánybíróság azt ugyanakkor nem vizsgálhatta, hogy a konkrét esetben megvalósul-e a közös hatáskörgyakorlás hiányos érvényesülése. Az Alkotmánybíróság egyúttal hangsúlyozta a határozatban azt is, hogy az absztrakt alkotmányértelmezés nem irányulhat az EUB ítéletének felülvizsgálatára, illetve jelen ügyben az eljárás az uniós jog elsőbbségének vizsgálatára sem terjed ki.

[Alkotmánybíróság]

(15) Növelné a németországi migránsok számát az FPD

Christian Duerr, a Német Szabad Demokrata Párt (FDP) frakcióvezetője a bevándorlás ösztönzésére tett javaslatot. A politikus szerint Németország demográfiai helyzete szükségessé teszi a bevándorlók bevonását a német gazdaságba. Duerr szerint hosszú távon a megszerzett munkahely megkönnyíti a bevándorlók

integrációját. A frakcióvezető azonban kiemelte, hogy a célzottan gazdasági érdekeket szem előtt tartó bevándorlás és a menekültek támogatása két külön kategória.

[Daily Sabah]

(16) **Ciprus lehet a következő migrációs krízisország a szlovén belügyminiszter szerint**
Aleš Hojs szlovén belügyminiszter az EU-s tagországok belügyminisztereinek találkozóján kifejtette, hogy a fehérorosz-lengyel határszakaszon jelentkező fenyegetés mellett az EU-nak a további migrációs problémákat is figyelembe kell vennie. A belügyminiszter kiemelte, hogy az elmúlt időszakban a Cipruson benyújtott menedékkérelmek száma csaknem megduplázódott a 2020-as adatokhoz viszonyítva. Válaszlépésként a tárcavezető EU-s pénzből finanszírozott határkerítést és a Lengyelország, illetve a balti államok esetében már élő migrációs derogációk alkalmazását javasolta.

[Euractive]

(17) 41 migránst fedezett fel az Észak-Macedón rendőrség
Az Észak-Macedón rendőrség Negotino város közelében egy rutinellenőrzés során 41 migránst fedezett fel egy furgon rakterében. Az elfogott kubai és indiai állampolgárságú migránsok feltételezhetően Görögországból érkeztek.

[AP News]

(18) Litvánia megháromszorozza a bevándorlóknak folyósított segélyt, ha önkéntesen hazatérnek
A litván belügyminisztérium bejelentette, hogy megháromszorozza a Litvánia területére Fehéroroszországon keresztül illegálisan bevándorolt személyek részére folyósított segély összegét abban az esetben, ha azok beleegyeznek a származási országukba való visszatérésbe. „*A migránsok hazatelepítése összetett és hosszadalmas folyamat. Egy bevándorló eltartásának éves költsége Litvániában 11 000 euró, ami óriási terhet ró az államra. Keressük az önkéntes visszatérés ösztönzésének módjait*" – mondta Agnė Bilotaitė belügyminiszter. A minisztérium szerint e kifizetések nagy részét az Európai Bizottság által, a migránsválság megfékezése céljából biztosított források terhére finanszírozzák. Január 20-ig marad érvényben a Belügyminisztérium döntése, amely szerint 300-ról 1 000 euróra emelik a bevándorlóknak folyósított egyszeri segély összegét. Ez az intézkedés csak a jelenleg az országban tartózkodó bevándorlókat érinti.

[RT Arabic]

(19) A török parti őrség az idei évben 21 473 irreguláris migránst tartóztatott fel

A török parti őrség 2021. január 1. és december 6. között 21 473 irreguláris migránst tartóztatott fel, valamint 97 embercsempészt tartóztatott le. A 2020-as évben ez a szám 19 368, illetve 46 volt. A csendőrséggel és rendőrséggel közös akciókban a parti őrség további 1 967 irreguláris migránst, valamint 41 embercsempészt fogott el. A Törökországban idén összesen elfogott irreguláris migránsok száma a hivatalos adatok szerint közel 147 ezer fő.

[Hürriyet Daily News]

(20) A francia Európa-ügyi államtitkár méltatta Málta migrációs teherviselését

Clément Beaune, Franciaország Európa-ügyi államtitkára annak kapcsán látogatott Vallettába, hogy hazája látja el 2022. január 1-jétől az EU soros elnöki tisztét. Elmondta, a belarusz helyzet nem vonhatja el a figyelmet azokról a tagállamokról, amelyek a mediterrán migrációs útvonal mentén hosszú ideje nehéz terheket viselnek. Kijelentette, hogy folytatják Máltával az együttműködést, de európai szintű megoldást kell találni a migráció kezelésére.

[Times of Malta]

AFRIKA

(21) Folytatódott az etióp kormányerők offenzívája

A miniszterelnök személyes vezetése alatt álló etióp alakulatok az elmúlt hetekben komoly katonai sikereket arattak, és több olyan várost – köztük Dessziét és Kombolcsát – is visszafoglaltak, amelyet a felkelő erők tartottak hónapok óta ellenőrzésük alatt Afar és Amhara Régiókban. Egyelőre nem látszik világosan, hogy milyen hatással lesz mindez a polgárháború menetére és a több millió embert érintő humanitárius válságra.

[Hiiraan]

(22) Fegyveresek támadtak egy mecsetre Nigériában

Mecsetre csaptak le fegyveresek Nigériában. A támadásban legkevesebb 16 ember vesztette életét. Az országban gombamód szaporodnak a fegyveres csoportok, amelyek váltságdíj reményében ejtik foglyul a helyi lakosokat. Számukat jelenleg 150-re teszik a hatóságok. A támadók zömében a nomád fulánik közül kerülnek ki, míg az áldozatok földműves hauszák. Az erőszak miatt százezrek menekültek el otthonaikból.

[AP News]

(23) Újabb dzsihádista támadás Nigerben

Dzsihádista felkelők ezúttal egy katonai bázist támadtak meg Nigerben. A Fonion melletti akcióban, amelyet 100 motorbiciklin érkező fegyveres hajtott végre, legkevesebb 12 katona vesztette életét. A Száhelben napi rendszerességűek a szélsőségesek támadásai, amelyek miatt százezrek kénytelenek elmenekülni otthonaikból.

[AP News]

(24) Biztonsági műveletek a nigeri-burkina fasói határon

A fonioni támadásra válaszul a nigeri és burkina fasói kormány közös műveletbe kezdett a dzsihádisták ellen. Az akcióban 100 szélsőségessel végeztek és 20-at elfogtak. A műveletben 13 katona is életét vesztette.

[AP News]

(25) Újabb erőszak az UNHCR Tripoliban található kirendeltsége előtt

Több száz migráns nyüzsög hetek óta az UNHCR Líbia fővárosában található kirendeltség előtt, ahol evakuálásukat vagy letelepítésüket követelik. Pattanásig feszült a helyzet a bevándorlók és a rendőrség között, és erőszakos cselekmények, valamint kisebb zavargások is előfordultak. A migránsok az UNHCR-t vádolják az erőszak kirobbanásáért, míg a világszervezet a valóság elferdítésével vádolja a bevándorlókat. Ez utóbbiak tüntetése továbbra is komoly problémákat okoz mind a helyieknek, mind a szervezet dolgozóinak.

[Info Migrants]

AMERIKA

(26) Történelmi mélyponton az USA-ba áttelepített menekültek száma

Az 1980-as Menekültügyi Törvény (*Refugee Act*) elfogadása óta még soha nem telepítettek át olyan kevés menekültet az Egyesült Államokba, mint a 2021-es pénzügyi évben (2020 októbere – 2021 szeptembere). A Biden által előirányzott 65 000 helyett az USA mindössze 11 411 főt fogadott be az említett időszakban, míg a 2020-as pénzügyi évben – még Trump elnöksége alatt – ez a szám 18 814 volt. A *Center for Immigration Studies* elemzése szerint az USA azért nem tudott több embert áttelepíteni, mert a befogadást adminisztráló kormányzati szerv (*Office of Refugee Resettlement*) munkatársainak egy jelentős hányadát az Egészségügyi és Szociális Minisztérium (*Department of Health and Human Services*) a mexikói határon hónapok óta tomboló migrációs válság kezelésére irányította át.

[CIS]

(27) 25 éves mélyponton az USA-ból kitoloncolt illegális bevándorlók száma

Az Egyesült Államokban a Bevándorlásügyi és Vámhatóság (*U.S. Immigration and Customs Enforcement* – ICE) 90%-kal kevesebb illegális bevándorlót toloncolt ki Biden elnökségének első 5 hónapjában, mint 2019 azonos időszakában. A *Center for Immigration Studies* által közérdekű adatigényléssel megszerzett kormányzati statisztikák szerint 2021. január 21. és július 9. között csak 18 713 főt toloncolt ki az ICE, 2019 azonos időszakában ez a szám 186 089 volt. Ez a drasztikus csökkenés arra vezethető vissza, hogy Joe Biden demokrata elnök kormányzata 2021 januárja óta újabb és újabb utasításokkal akadályozza az illegális bevándorlók elleni hatósági fellépést.

[CIS]

ÁZSIA

(28) Súlyos élelmiszerválság Türkmenisztánban

Gyengélkedő gazdaság, a világ leglassabb internete, hadsereg irányította élelmiszertermelés – válságban van Türkmenisztán. A türkmén kormány december 3-i ülésén elfogadta Berdimuhamedov elnök válságellenes programját – mindezt úgy, hogy Asgabat közben nem ismeri el, hogy válságban lenne a közép-ázsiai ország. A válságellenes program az állami média leírása szerint pusztán azért készült, hogy megakadályozza, hogy Türkmenisztán belesüllyedjen a nagy nemzetközi válságba. A TDH türkmén állami hírügynökség szerint az új program célja a kis- és középvállalkozások támogatása, a friss külföldi befektetések bevonzása és az életszínvonal megőrzése. A kormány a program költségeit nem hozta nyilvánosságra. Mindeközben migrációs szempontból is súlyos válságban van Türkmenisztán. A török líra értékének történelmi mélypontra zuhanásával megcsappant a Törökországból érkező pénzutalások értéke is. A török migrációs szolgálat szerint 2021 eleje óta körülbelül 118 ezer türkmén állampolgár kapott tartózkodási engedélyt, míg a tavalyi szám mindössze 87 ezer volt.

[Eurasianet]

(29) Japánban a hazatérést elutasító migránsok egyharmadának priusza van

Japánban 3 100 olyan illegális bevándorló tartózkodik, aki valamilyen okból nem küldhető haza, közülük 1 000-en bűncselekményt követtek el az elmúlt egy évben Japán területén. 730-an feltételes szabadlábon vannak, míg 100-at köröznek. A leggyakrabban elkövetett bűncselekmény a kábítószerrel való visszaélés (630 eset), a legritkább az emberölés vagy annak kísérlete (10 eset). Az 1 000 érintettből 470 kért menedékjogot, ugyanakkor kiskapu is van a rendszerben, mert a kérelmet bármennyiszer be lehet nyújtani.

[Japan Forward]